

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 482

гр. София, 22.03.2023 г.

ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД в закрито заседание на двадесети март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Василка Илиева

Членове: Борис Илиев

Ерик Василев

като разгледа докладваното от Борис Илиев Касационно гражданско дело № 20228002103605 по описа за 2022 година

Производството е по чл.288 ГПК.

Образувано е по касационна жалба на „Хан Омуртаг“ АД, гр.София,с искане за допускане на касационно обжалване на въззивно решение на Шуменски окръжен съд № 75 от 28.03.2022 г. по гр.д.№ 39/ 2022 г., с което е потвърдено /в обжалваната пред въззивния съд част/ решение на Шуменски районен съд по гр.д.№ 13/ 2021 г. и по този начин касаторът е осъден да заплати на М. Е. Т. сумата 5 100 лева, представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди в резултат на претърпяна на 27.07.2020 г. трудова злополука, ведно със законната лихва върху сумата, считано от датата на злополуката - 27.07.2020 г. - до окончателното изплащане на сумата и 312 лева разноски по делото. С решението касаторът е осъден да заплати в полза на държавата и сумата от 249,70 лева, представляваща дължима държавна такса по уважените икове и възнаграждение за вещо лице, съразмерно с уважената част от исовете.

Като основание за допускане на обжалвания акт до касационен контрол жалбоподателят повдига процесуалноправния въпрос „Задължен ли е въззивният съд да обсъди и обоснове своето решение въз основа на всички твърдения на страните и събрани доказателства и въз основа на анализа на същите да обоснове мотивирано решението си по разглеждания казус?" и материалноправния въпрос „При присъждане на обезщетение по чл. 200 КТ, когато ищецът претендира единствено обезщетение за претърпените от трудовата злополука неимуществени вреди, приспада ли се полученото обезщетение за временната нетрудоспособност на основание чл. 200, ал. 3 КТ?". Касаторът счита, че и двата въпроса са разрешени в противоречие с практиката на Върховния касационен съд /ВКС/. Наред с това поддържа, че обжалваното решение е очевидно неправилно.

Ответната страна М. Т. оспорва жалбата. Поддържа, че и двата въпроса са разрешени от въззивния съд в съответствие, а не в противоречие с установената практика, поради което то не може да е и очевидно неправилно. Моли касационното обжалване да не бъде допуснато, като излага и доводи за неоснователност на касационната жалба по същество.

Жалбата е допустима, но за разглеждане на искането за допускане на касационно обжалване е налице привременна пречка.

За да уважи предявения иск въззивният съд приел, че страните по делото са били в трудово правоотношение, ищецът заемал длъжността "Оператор фолираща машина". На 27.07.2020 г., при изпълнение на трудовите си задължения, ищецът претърпял инцидент, който с разпореждане на ТП - НОИ София град бил признат за трудова злополука. Ищецът търпял сериозни физически болки, а злополуката довела и до неблагоприятни психични последици при него. И понастоящем социалното функциониране на ищеца не било възстановено. При тези фактически установявания съдът приел от правна страна, че били налице всички елементи на фактическия състав на чл.200 ал.1 КТ и отговорността на работодателя да обезщети вредите от трудовата злополука била ангажирана. Намерил за доказано и възражението на ответника за проявена груба небрежност от работника по смисъла на чл.201 ал.2 КТ. Съдът взел предвид, че ищеца е изпитвал силни болки по време на обездвижването, след сваляне на гипса, в периода на раздвижване и последващите интервенции; че било увредено общото му психично здраве; продължителния период на възстановяване и други обстоятелства и определил размерът на дължимото обезщетение за търпените неимуществени вреди 17 000 лева. Степента на съпричиняване в резултат на проявената груба небрежност съдът определил на 70 % и в тази степен намалил определеното обезщетение. Отхвърлил възражението на ответника, че била приложима разпоредбата на чл.200 ал.3 КТ и че определената като дължима сума следвало да бъде намалена с полученото от ищеца обезщетение от общественото осигуряване. Посочил, че това приспадане е конкретизация на принципа за недопускане на неоснователно обогатяване и че то следвало да се извърши само ако е присъдено обезщетение за пропуснати ползи, изразяващи се в неполучено трудово възнаграждение. Обезщетението за неимуществени вреди компенсирало причинените болки и страдания чрез предоставяне на други блага. То нямало връзка с обезщетението по общественото осигуряване и получаването на двете обезщетения не водело до неоснователно обогатяване.

Предвид така изложените от въззивния съд мотиви, формулираният от касатора материалноправен въпрос /„При присъждане на обезщетение по чл. 200 КТ, когато ищецът претендира единствено обезщетение за претърпените от трудовата злополука неимуществени вреди, приспада ли се полученото обезщетение за временната нетрудоспособност на основание чл. 200, ал. 3 КТ?“/ обуславя обжалваното решение. Той следва да бъде уточнен при условията на Тълкувателно решение № 1/ 19.02.2010 г. по тълк.д.№ 1/ 2009 г., ОСГТК, ВКС, в следния смисъл: Когато съдът присъжда обезщетение за търпени неимуществени вреди по чл.200 КТ, дължен ли е да приспадне от неговия размер полученото от пострадалия обезщетение и/или пенсия по

общественото осигуряване съгласно чл.200 ал.3 КТ. Въззивният съд е разрешил този въпрос, като му е дал отрицателен отговор.

Същият въпрос се разрешава противоречиво от състави на ВКС.

В решение № 77/ 13.04.2018 г. по гр.д.№ 2735/ 2017 г., IV г.о. и в цитираните в него предходни решения на други състави, на които се позовава касаторът в изложението си по чл.284 ал.3 т.1 ГПК, е прието, че дължимото обезщетение за вреди от трудова злополука се определя от сбора на претърпените имуществени вреди /претърпени загуби и пропуснати ползи/ и неимуществени вреди. Имуществените вреди се установяват по вид и размер и се кумулират, неимуществените вреди се определят по справедливост, и от получената обща сума се намалява полученото обезщетение и/или пенсията по общественото осигуряване, съгласно разпоредбата на чл.200 ал.3 КТ.

В посочените от въззивния съд решение № 54/ 23.04.2019 г. по гр.д.№ 3649/ 2018 г., III г.о. и решение № 741/ 30.12.2010 г. по гр.д.№ 143/ 2010 г., III г.о. е дадено противоположно разрешение. Прието е, че когато обезщетението от общественото осигуряване компенсира загубата на трудовото възнаграждение, то следва да се приспадне от присъденото обезщетение за пропуснати ползи, причинени от трудовата злополука и изразяващи се в неполучено трудово възнаграждение. Само в този случай неприпадането на сумата би довело до двойно плащане и съответно до неоснователно обогатяване. Обезщетението за неимуществени вреди компенсира причинените болки и страдания чрез предоставяне на други блага. Това обезщетение, съответно неимуществените вреди нямат връзка с обезщетението по общественото осигуряване, което компенсира загубата на трудовото възнаграждение, представляваща имуществена вреда от вида на пропуснатата полза. Поради това получаването на двете обезщетения не е двойно плащане и не води до неоснователно обогатяване, а напротив - до пълно и справедливо обезщетение на причинените видове вреди.

Съгласно Тълкувателно решение № 2/ 28.09.2011 г. по тълк.д.№ 2/ 2010 г., ОСГТК, когато в различни съдебни актове, с които ВКС се произнася като касационна инстанция по правния спор между страните, постановени по реда на ГПК от 2007 г., се съдържат различни и взаимно изключващи се разрешения на идентичен правен въпрос, по който е било допуснато касационно обжалване, са налице предпоставките по чл.292 ГПК. Същото тълкувателно решение сочи, че в този случай съставът, констатира противоречието, следва да спре производството, преди да постанови определение по чл.288 ГПК. Това налага, преди да се произнесе по искането за допускане на касационното обжалване, съставът на ВКС да направи предложение до общото събрание за постановяване на тълкувателно решение, като спре производството по делото.

По изложените съображения Върховният касационен съд

ОПРЕДЕЛИ:

СПИРА на основание чл.292 ГПК производството по гр.д.№ 3605/ 2022 г. по описа на Върховен касационен съд, IV-то гражданско отделение.

ПРЕДЛАГА на Общото събрание на гражданската колегия на Върховния касационен съд да постанови тълкувателно решение по въпроса „ Когато съдът присъжда обезщетение за търпени неимуществени вреди по чл.200 КТ, длъжен ли е да приспадне от неговия размер полученото от пострадалия обезщетение и/или пенсия по общественото осигуряване съгласно чл.200 ал.3 КТ?".

Препис от определението да се докладва на председателя на Гражданска колегия на Върховния касационен съд.

Определението не подлежи на обжалване.

Председател:

Членове:

- 1.
- 2.